

TIDSSKRIFTET „GRØNLAND’S“ REDAKTØR
HELGE CHRISTENSEN

14. 6. 1912 – 15. 4. 1967

Nekrolog af *Knud Oldendorp*

Ved redaktør *Helge Christensens* altfor tidlige bortgang har Grønland og det grønlandske arbejde lidt et smerteligt tab, hvilket også gælder nærværende blad, som til det sidste nød godt af hans fremragende viden om grønlandske forhold i bred almindelighed. Med glødende interesse for tidsskriftets ve og vel redigerede han det i 11 år, hvori han fyldte det med et alsidigt og lødigt grønlands-stof.

Helge Christensen var rundet af godtfolk. Han blev født i Dråby præstegård ved Jægerspris den 14. juni 1912 som søn af den endnu levende pastor emeritus *Villads Christensen*, der senest og indtil 1950 var sognepræst i Græsted. *Villads Christensen*

er en fortjenstfuld og flittig Søren Kierkegaard-forsker, et anset medlem af Søren Kierkegaard Selskabet, og han har gennem tiderne udsendt adskillige højt respekterede arbejder om Kierkegaard – et nyt er i trykken.

Fra sit barndomshjem havde Helge Christensen modtaget og gennem årene bevaret sin kristne indstilling, som han aldrig lagde skjul på, og som yderligere befæstedes gennem skolegangen i Haslev Gymnasium. Den kristelige ånd og etik var grundstenen for hans smukke livsholdning. Han var en tolerant og mildt dømmende mand, af venlighed, forståelse og hjælpsomhed. Næppe har nogen hørt ham tale nedsættende, endsige ondskabsfuldt om andre mennesker – han var som man siger: Sine venners ven og ingens fjende, hvilket selvsagt ikke udelukkede, at han både var i besiddelse af kritisk sans og evne og af menneskekundskab. Livets uundgåelige skuffelser og ærgrelser bar han med værdig resignation, tilsidesættelser og chikanerier med stoïcisme. Ordet gentleman er ofte misbrugt – her passer det!

Helge Christensens væsen var præget af en næsten selvudslettende beskedenhed, selvom han nok kendte sit eget værd. Tilsyneladende var han fysisk en robust mand af pyknisk type, men hans konstitution var alligevel ikke stærk, helbredet svigtede i perioder, hvilket nagede den arbejdsglade og pligttopfyldende bladmand meget. Denne følelse af uforskyldte hæmninger nåredes måske også i nogen grad af en medfødt, af og til en smule depressivt betonet sindstemning.

Redaktør Helge Christensens journalistiske løbebane tegner sig således: Efter at have været free lance journalist og under besættelsen tilsluttet den illegale presse, blev han 1945 redaktør ved „Morgenbladet“, redigerede i en årrække tidsskriftet „Philobiblon“ (= bogelskeren) for derefter at få ansættelse ved „Kristeligt Dagblad“, hvor han 1948 blev redaktionssekretær. Den 1. juni 1951 begyndte han i Godthåb som redaktør af „Grønlandsposten“, leder af Grønlands radio og udgiver af „Godthåb Avis“, ligesom han i 1952 som pressemand deltog i kongeparrets store Grønlandsrejse. Fra 1. december 1955 var han redaktør ved „Berlingske Tidende“, og fra 1956 af nærværende tidsskrift „Grønland“, idet han samtidig bestred hvervet som den grønlandske avis „Grønlandsposten“s Københavns redaktør. Og så var han i de senere år medlem af bestyrelsen for *Det grønlandske Selskab*.

Nogle særprægede træk af denne omfattende journalistiske virksomhed kan have *pressehistorisk* interesse. Under sit ophold ved Godthåb fik hans allerede længe forinden opståede godhed for og optagethed af grønlændernes liv og anliggender fornyet næring og grokraft. Han havde i øvrigt bragt ret betydelige personlige og økonomiske ofre for at følge sin draging mod landet, idet han gav afkald på en væsentlig bedre lønnet stilling i Danmark for i Grønland at nøjes med meget mindre gunstige vilkår, ligesom han havde betragtelige udgifter til flytning m. v. – sådan var de daværende omstændigheder.

Man havde dengang i Godthåb længe kendt den daglige, såkaldte „Radioavis“, en radio-nøgleavis, der udsendtes på såvel dansk som grønlandsk. Det var en stærkt forkortet, ofte ret lapidarisk, udgave af de nyheder, der senere på dagen blev udsendt til hele kysten og til skibe i farvandene. Det var kun en pauver tryksag, skrevet på en faldefærdig skrivemaskine på en stencil af dårlig kvalitet, mangfoldiggjort på en udslidt duplikator. Begge udgaver, den danske som den grønlandske, kom alene en særdeles begrænset del af befolkningen til gode.

Nu fik Helge Christensen imidlertid udvirket, at der til trykkeriet blev udsendt en Multi-lith, som arbejdede efter off-set-metoden, hvorefter han fra 1. november 1951 udgav den forhenværende nøgleavis i to udgaver, på hver sit sprog, under teknisk langt finere vilkår og i stærkt udvidet form med det trykte hoved „*Godthåb Avis*“ og „*Nûp avisia*“. Hvert nummer kostede 25 øre, og dette blev således *Grønlands første og hidtil eneste dagblad*, hvilken kendsgerning til denne dag har været ganske upåagtet. Helge Christensen og hans hustru kælede overmåde meget for bladet, således at dette kunne fremtræde i den mest tiltalende skikkelse, omhyggeligt redigeret og udstyret – det er en køn ting! Denne på en og samme gang idealistiske og hverdagsnære redaktør faldt aldrig for fristelsen til i dette blad (eller andre) at øve „privatpolitiserende“ indflydelse. Avisen blev værdsat i Godthåb, også fordi det var muligt at bringe gode illustrationer deri; således tegninger af den danske kunstner *Alex Secher* og den norske, senere meget kendte *Kjell Ertresvåg*. Avisen bragte udover almene nyheder Godthåb-nyt, læserbreve, debat, annoncer og meget andet.

Da udsendelsen, overvejende af økonomiske årsager, måtte ophøre, blev avisen efterfulgt af det første, rigtigt trykte blad „*Kamikken*“, der blev udgivet på privat basis fra 1. november 1952 – men det var et *uge*-blad.

Helge Christensen var en stor bogelsker, en kyndig og kræsen samler efter evne og lejlighed. Hans litterære interesser satte frugt i en række fængslende bogværker: „*Rungstedlund – en Høve*“, 1941; „*Heraldiske Minder*“, 1945; „*Den fromme Bogkasse*“, 1947; og „*Juma og Kamante*“, 1950. Et samvær med ham førte altid til en hyggelig bogsnak; den sidste gang, vi taltes ved, da han var stærkt sygdomspræget, ønskede og fik han løfte om en artikel til det elskede blad om grønlandske tryk og bøger – det var et par dage før hans sidste hospitalsindlæggelse.

I ganske særlig grad nærrede han hengivenhed for kleinkunsten indenfor bogtrykkeriet. Dette tilskyndede ham til i Godthåb at publicere tvende meget smukke, fascinerende og følsomme værker: „*Jens Rosing – en grønlandsk exlibris-kunstner*“, 1953, og „*Aron fra Kangeq*“, 1953 – to arbejder, som bibliofilt og antikvarisk nok skal vide at hævde sig. De efterfulgtes senere af „*Tre Besøg i Grønland*“, 1954, og „*Nogle danske journalisters exlibris*“, 1958 – de er af tilsvarende karat.

Et karakteristisk træk hos Helge Christensen var hans varme kærlighed til dyr – han sad ved sin død i bestyrelsen for „Foreningen til Dyrenes Beskyttelse“. Inden han gik ind i journalistikken havde han en tid studeret veterinærmedicin og han foretog zoologiske ekskursioner til Afrika og andre fjerne områder. I 1947 kom den lille yndefulde bog „*Fugle ved Foderbrættet*“.

Endelig redigerede han nogle bogværker, for eksempel Haslev Gymnasiums jubilæumsbog og Ejnar Mikkelsens fødselsdagsbog.

Helge Christensens sidste leveår var kummerlige og tunge. Svær sygdom medførte operation og efterbehandling på Finsen Institutet. Derunder stødte andre og pinefulde lidelser til, som gjorde timerne og dagene vanskelige, både for ham selv, familien og vennerne. Man kan meget vel nu ved hans bortgang ligesom føle det en kende fattigt, at denne af det grønlandske arbejde veltjente mand ikke, mens tid var, opnåede nogen ydre påskønnelse og anerkendelse af officiel art. Den i alle henseender usvigeligt loyale og bundhæderlige mand, med den fine menneskelige livsførelse, havde nok kunnet fortjene en sådan, som tak for god og velunderbygget indsats i og for Grønland.

Men eftermælet, der som bekendt aldrig dør, vil stå i lang og smuk erindring!

Bryggergården, Kastrup, den 15. maj 1967.